

Vergaderjaar 2014–2015

32 793

Preventief gezondheidsbeleid

Nr. 156

BRIEF VAN DE MINISTER VAN VOLKSGEZONDHEID, WELZIJN EN SPORT

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 9 oktober 2014

Zoals ik u heb toegezegd in mijn brief van 15 juli 2014 (Aanhangsel Handelingen II 2013/14, nr. 2567) over de vragen van de Kamerleden Wolbert en Bouwmeester en mijn brief van 28 augustus 2014 over het bevolkingsonderzoek darmkanker, zend ik u bijgaand de resultaten van het eerste half jaar 2014 van de monitor bevolkingsonderzoek darmkanker¹.

De monitor is in opdracht van het RIVM tot stand gebracht door het Erasmus MC in samenwerking met het Antoni van Leeuwenhoekziekenhuis. Uit de monitor blijkt dat het deelnamepercentage aan het bevolkingsonderzoek 68% is. In het eerste half jaar hebben bijna 130.000 mensen deelgenomen aan het bevolkingsonderzoek. Bij 12% van hen bleek er aanleiding te zijn voor vervolgonderzoek, dat bestaat uit een intakegesprek en een coloscopie. Van de 11.430 mensen bij wie een coloscopie is gedaan, is bij 763 (circa 7%) darmkanker gevonden en bij 3.832 (circa 34%) gevorderde poliepen. De cijfers komen grotendeels overeen met de prognoses op basis van eerdere onderzoeken.

Aan de hand van deze monitor kan het verloop van het bevolkingsonderzoek nauwkeurig worden gevolgd en waar nodig worden bijgestuurd. Dit is van de zomer al gebeurd toen de wachtlijsten voor coloscopieën bleken op te lopen. Dat werd onder andere veroorzaakt doordat de opkomst hoger was dan verwacht, namelijk 68% in plaats van de op grond van de pilot verwachte 60%. Dat is heel goed te noemen. Ook is begonnen met het uitnodigen van de oudste doelgroep, de 75- en 76-jarigen. Bij deze doelgroep komt vaker kanker voor en het verwijscijfer is dus hoger. Om te voorkomen dat de wachttijd tussen de uitkomst van de test en de intake voor een coloscopie te lang werd zijn er minder mensen uitgenodigd. Dit leidt er wel toe dat een deel van de doelgroep voor 2014 niet dit jaar, maar begin 2015 een uitnodiging voor deelname zal ontvangen.

¹ Raadpleegbaar via www.tweedekamer.nl

Ook heeft bijsturing plaatsgevonden toen bleek dat de test gevoeliger was dan gedacht. Dat geldt niet alleen voor de in het bevolkingsonderzoek gebruikte test, maar ook voor testen die in andere landen worden gebruikt. Daardoor worden weliswaar meer kankers gevonden, maar er werden verhoudingsgewijs teveel mensen doorgestuurd voor vervolgonderzoek. Om balans aan te brengen tussen nut en risico is op 23 juli de afkapwaarde van de ontlastingstest naar boven bijgesteld, in afstemming met de Gezondheidsraad en conform het door de Gezondheidsraad uitgebrachte advies. Overigens zijn de gegevens van deze monitor gebaseerd op de uitkomsten van mensen die tot en met 30 juni 2014 zijn *uitgenodigd*. In de monitor zitten dus ook de gegevens van mensen die volgens de hogere afkapwaarden zijn beoordeeld. Omdat het om zeer kleine aantallen gaat zijn de uitkomsten niet opgesplitst naar de twee verschillende groepen.

Door de invoering van het bevolkingsonderzoek zullen uiteindelijk minder mensen sterven door deze ziekte. Het duurt lang voordat darmkanker klachten geeft en een patiënt met deze klachten naar een arts gaat. Door het bevolkingsonderzoek komen deze mensen eerder in beeld bij maag-darm-leverartsen. Door vroege opsporing is de behandeling van darmkanker vaak minder zwaar en zijn er meer behandelopties mogelijk. Darmkanker is te voorkomen door de voorstadia van darmkanker, poliepen, te verwijderen.

Geconcludeerd kan worden dat het bevolkingsonderzoek succesvol van start is gegaan. De geplande processen blijken op ook op grote schaal in de praktijk goed te werken.

De Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport,
E.I. Schippers